

# konsulten

Tidningen Konsulten är Sveriges ledande branschtidning inom redovisning, lön och rådgivning och ges ut av Srf konsulterna. Våra läsare får ta del av intressanta reportage, tips från våra experter, och de senaste nyheterna inom ekonomi, lön och småföretagande.

## Juristen som driver PTL-fall till domstol: ”Kraven är inte rimliga”

– Som länsstyrelserna tolkar lagen i dag ska företagen förutse varje tänkbar situation där de riskerar att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Och redovisa åtgärder mot varje potentiellt scenario i detalj. Mig veterligt finns det ingen likhet till det i svensk lagstiftning, säger juristen Filip Tedebo-Odell som rådgör och företräder ett antal företag som överklagat sina sanktionsavgifter.

TEXT: HÅKAN EDVARDSSON • 2 DECEMBER 2022



Biträdande jurist Filip Tedebo-Odell arbetar på Advokatfirman Titov & Partners i Stockholm. Byråns processgrupp har upprättat en databas med samtliga beslut från länsstyrelsen som lett till sanktioner enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, allmänt kallad penningtvättslagen (PTL). I dag innehåller databasen fler än 100 beslut från 2018 och framåt, som förutom redovisningsbyråer även träffar exempelvis bilhandlare, klockhandlare och finansbolag.

– Eftersom lagen i sin nuvarande form kom 2017 och tillsynen började på allvar under 2019, 2020 är det först nu vi börjar få ärenden som når ända fram till kammarrätterna. Därmed börjar en praxis på hur lagen ska tolkas att utformas. Så det som sker nu är viktigt för den framtida tillämpningen, konstaterar Filip Tedebo-Odell.

## Allmänna riskbedömningen

Det är länsstyrelserna i Västra Götaland, Skåne och Stockholm som har uppdraget att utföra tillsynen enligt penningtvättslagen gentemot redovisningsbranschen. Den tydliga trenden i besluten från länsstyrelsen är att företagen inte anses uppfylla deras tolkning när det gäller avsnittet "Allmän riskbedömning".

– Normalt sett kan ett företag straffas om det gör något som strider mot lagen. Eller om företaget inte alls gör vad lagen kräver. Men här är kraven ännu högre. Jag brukar likna det vid mer avancerade matteprov i skolan: Det räcker inte med att skriva rätt svar, du måste också visa exakt hur du har kommit fram till ditt svar.

### Lönar sig att försöka?

I besluten från länsstyrelsen framgår det ofta att byråerna har försökt göra rätt. De har listat sina kunder och gjort sina bedömningar. Vissa har använt mallarna från Srf konsulterna.

– En sak som sticker ut i dessa ärenden är att det inte verkar spela någon roll om man verkligen har försökt göra rätt eller struntat i det hela: det går ändå inte att se någon tydlig skillnad i storleken på den sanktionsavgift man får. Detta anser vi inte är rimligt och något vi för fram i de ärenden där vi agerar ombud för företag som fått sanktionsavgifter.

I de beslut som Tedebo-Odell och hans kollegor hittills har granskat har inget företag fått sina sanktionsavgifter nedskrivna tack vare att de har samarbetat och försökt göra rätt, trots att den möjligheten uttryckligen finns i lagtexten.

### Till domstolen

Som [Konsultens granskning](#) visar är det enbart sex av de 26 redovisningsbyråer som fått sanktionsavgifter från 1 januari till 14 november 2022 som valt att inte överklaga länsstyrelsernas beslut till förvaltningsrätten, som är den första instansen att överklaga till. Faller byrån även där kan man försöka få en överklagan prövad i kammarrätten.

Bland de som överklagar har några agerat på egen hand och andra valt att ta hjälp av jurister.

– För att öka möjligheterna till framgång i ett överklagande handlar det både om pedagogik och juridik, då underlättar det med ett ombud som är insatt i lagen. Man måste kunna förklara för domstolen varför man har rätt. I kammarrätt krävs det dessutom prövningstillstånd, så där riskerar man att inte ens få sin sak prövad, säger Filip Tedebo Odell och avslutar:

– I våra överklaganden tittar vi bland annat på hur andra myndigheter tolkar penningtvättslagen och jämför det med länsstyrelsens tolkningar. Det är viktigt att lagen gäller lika för alla, oavsett bransch.



– Företagen förväntas tänka ut, beskriva och applicera tänkbara brottsliga tillvägagångssätt riktade mot sin egen verksamhet. Och hur allt detta ska förhindras. Vi anser inte att detta är rimligt och har begärt att domstolen prövar det, säger Filip Tedebo-Odell, jurist vid Titov & Partners.

### Juristens råd

Avsätt tiden som krävs.

Sätt dig in i lagstiftningen.

Jobba aktivt med frågorna.

Uppfyll kraven löpande.

Osäker? Ta hjälp av en expert.

Håkan Edvardsson

Webbredaktör och journalist